

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320010137
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2320010137.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci proti obžalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. XXX, pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 28.11.2022, č. k. 31T/12/2020-554, na verejnom zasadnutí konanom dňa 07.09.2023 v Trnave takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Trestného poriadku zrušuje sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa

obžalovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. XXX,

odsudzuje:

Podľa § 221 ods. 3 Trestného zákona s poukazom na § 38 ods. 2 Trestného zákona a s použitím § 41 ods. 2, § 42 ods. 1 Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 2 (dva) mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa na výkon uloženého trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona sa ruší výrok o treste odňatia slobody, ktorý bol obžalovanému uložený trestným rozkazom Okresného súdu Galanta zo dňa 17.03.2022, sp. zn. 2T/70/2020, právoplatným dňa 25.11.2022, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Galanta (ďalej len okresný súd) zo dňa 28.11.2022, č. k. 31T/12/2020-554, bol obžalovaný A. B. (ďalej len obžalovaný) uznaný za vinného zo zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

v období od januára 2017 približne do júna 2017 v C. postupne presvedčil E. C., nar. XX.XX.XXXX, pod rôznymi zámienkami rozbehnutia podnikania, preklenutia ťažkého životného obdobia, spoločného života či zaplataenia pokút na podanie žiadostí o poskytnutie rôznych úverov a pôžičiek a postupne prijal od nej hotovosť spolu vo výške 47 600 € s tým, že jej všetko vráti, ktoré sumy odovzdávala obžalovanému

osobne do rúk ako krátkodobé pôžičky, pričom jej ich doteraz nevrátil a už v danom čase vedel, že peniaze jej uhrádzať nevie a nebude.

Okresný súd za to obžalovanému uložil podľa § 221 ods. 3 Trestného zákona, s poukazom na § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 2 (dva) mesiace, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku mu uložil nahradiť poškodenej E. C., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt F. X, C. (ďalej len poškodená) škodu vo výške 47 600 €. Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku poškodenú odkázal so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces.

Výrok o vine okresný odôvodnil tým, že na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že skutok ako je uvedený sa stal a vina obžalovaného bola jednoznačne preukázaná. Obžalovaný v prvom rade popieral už aj samotné prijatie podstatnejšieho obnosu peňazí v hotovosti od poškodenej, malo sa jednať iba o veci a služby. Poškodená však vierohodne opísala, ako bola na obžalovaného citovo naviazaná a ako od nej pod všelijakými zámienkami požadoval peniaze. Okresný súd nemal tomuto tvrdeniu poškodenej prečo neveriť, nezistil u nej dôvod, aby si toto vymýšľala a tým sa vystavovala nebezpečenstvu trestného stíhania a ani nepôsobila, že by sa nejako vyžívala vo verejnom prejednávaní svojho osobného života. Poskytnutie vecí a služieb potvrdila aj poškodená, v uvedených prípadoch ani nespochybňovala, že sa jednalo o partnerské dary a nie sú ani predmetom obžaloby. V prípade peňazí sa však v zmysle vyjadrenia poškodenej nejednalo o dary, ale hotovosť mu poskytovala na rôzne ním tvrdené účely, ako vyplatenie pokút alebo pomoc v podnikaní s tým, že jej ich vráti, pričom obžalovaný u nej vzbudzoval nádej, že ich vyplatí, buď rozbehnutím podnikania alebo neskôr z dedičstva. Ako sa v konaní ukázalo, vymyslené boli jednak účely poskytnutia týchto peňazí tak aj tvrdenia o ich vrátení. Jediným dôvodom, prečo obžalovaný od poškodenej tieto peniaze pýtal bolo, aby sa obohatil a z jeho následného správania je zrejmé, že ich nikdy neplánoval vrátiť, už len tým, že popiera, že ich vôbec prijal. Výpoveď poškodenej bola podporená aj výpoveďami jej detí, ktoré prišli na finančné problémy svojej mamy a ktorým sa s týmto priznala a zhodne opísala spôsob odovzdávania peňazí, a aj vo veci nezaujatej svedkyne D.. Títo svedkovia tiež nemali žiaden dôvod si tieto veci vymýšľať, práve naopak, u dcéry poškodenej boli stále zrejmé prejavy sympatií k obžalovanému (u syna naopak antipatie). Keďže poškodená odovzdávala obžalovanému peniaze vždy v hotovosti a v súkromí, vychádzal okresný súd pri určení výšky škody z výpovedi poškodenej, ktorú mal sčasti podporenú preukázanými pôžičkami, ktoré nijak nezväčšili majetok poškodenej, ale ktorý sa naopak stále zmenšoval, z čoho je tiež zrejmé, že ich poskytla obžalovanému. Poškodená podľa vlastných slov odovzdala obžalovanému sumu 10 000 € v januári 2017, ktoré čerpala zo spotrebiteľského úveru od Quatro, pričom z predložených listín je zrejmé, že v januári 2017 čerpala sumu 7 000 € a sumu 10 000 €, z ktorej bol vyplatený predošlý dlh, čerpala až v máji 2017. Nespomenutie tejto postupnosti zo strany poškodenej pripisuje okresný súd časovému odstupu ako aj mnohosti poskytovaných peňazí, a preto ustálil, že mu tieto pôžičky poskytla v celosti 10 000 €. Poškodená ďalej uviedla, že vo februári 2017 odovzdala obžalovanému sumu 12 000 €, ktoré si požičala v F. G., čo zodpovedá predloženým listinám a pri tomto výbere bol podľa zhodných vyjadrení prítomný aj obžalovaný. Ďalej uviedla sumu 3 600 € v marci 2017 poskytnutú zo svojich úspor, a nakoniec v máji 2017 podstatný zvyšok zo sumy 26 500 €, ktorú dostala za predaj bytu. Z týchto peňazí minula na seba asi 1 000 €, synovi prispela 2 500 € a hradila ich spoločný víkend v Siófoku, ktorý pre absenciu listinných dôkazov okresný súd štedro ohodnotil na 1 000 €. Takto zistený skutkový stav a okolnosti, ktoré predchádzali spáchaniu trestného činu, ako i jeho konkrétne spáchanie boli pred okresným súdom jednoznačne preukázané vykonanými dôkazmi. Na základe vykonania a zhodnotenia týchto dôkazov dospel okresný súd k záveru, že skutok tak, ako je uvedený vo výrokovvej časti rozsudku, sa stal, že ho spáchal obžalovaný a tak svojim konaním naplnil zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu.

K výroku o treste okresný súd uviedol, že obžalovanému mohol uložiť trest odňatia slobody v zákonnej sadzbe od 3 rokov do 10 rokov, pričom u neho nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť ani priťažujúcu okolnosť. Čo sa týka druhu trestu, okresný súd musel v zmysle § 34 ods. 6 Trestného zákona a § 53 ods. 2 Trestného zákona ukladať trest odňatia slobody alebo trest domáceho väzenia. Trest domáceho väzenia však vzhľadom na charakter trestnej činnosti a nepriznanie sa páchatel'a okresný súd nepovažoval za primeraný, a preto mu uložil trest odňatia slobody. Pri určení výmery trestu prihliadol okresný súd na postoj páchatel'a k trestnej činnosti a jeho doterajší život, no i na skutočnosť, že je to po skoro 25 rokoch jeho prvé odsúdenie na nepodmienečný trest odňatia slobody, a uložil mu trest pri spodnej hranici trestnej sadzby vo výmere 3 roky a 2 mesiace, ktorý z dôvodu jeho dĺžky nebolo možné podmiennečne odložiť. Okresný súd uviedol, že aj keby ukladal trest na spodnej hranici trestnej sadzby, k čomu

však nevidel dôvod, nepovolil by podmienený odklad tohto trestu, pretože u 6 krát súdne trestaného páchatela začínajúceho svoju kriminálnu kariéru v 19. rokoch, v ktorej priebežne pokračoval, doteraz nemá vzhľadom na osobu páchatela dôvodne za to, že na jeho nápravu a ochranu spoločnosti výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný.

Keďže obžalovaný nebol v posledných 10 rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin, okresný súd zaradil obžalovaného na jeho výkon do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

V rámci adhézneho konania okresný súd rozhodoval o nároku poškodenej na náhradu spôsobenej škody, ktorú si uplatnila vo výške 66 900 €. Vykonaným dokazovaním mal však preukázať, že trestným činom bola spôsobená škoda vo výške 47 600 €, ktorú jej priznal a vo zvyšku ju odkázal na civilný proces.

Prokurátor sa na hlavnom pojednávaní vzdal práva na podanie opravného prostriedku, no obžalovaný zahlásil odvolanie v celom rozsahu.

Obžalovaný zahlasené odvolanie odôvodnil prostredníctvom obhajcu, v ktorom namietal, že výroky napádaného rozsudku o vine a treste a o náhrade škody sú nesprávne a vadami trpí aj konanie, ktoré vydaniu napadnutého rozsudku predchádzalo, a to z nasledovných dôvodov.

Z vykonaného dokazovania nemožno vyvodiť záver, že by sa dopustil naplnenia skutkovej podstaty zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona. V tejto veci bolo vydané uznesenie Krajského súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) zo dňa 11.02.2022, č. k. 6To/40/2021-540, ktorým bol zrušený rozsudok okresného súdu zo dňa 30.11.2020, č. k. 31T/12/2020-455 v celom rozsahu a vec bola vrátená okresnému súdu. V smere hodnotenia vykonaných dôkazov krajský súd akcentoval nedostatky v tom, že okresný súd v predchádzajúcom rozsudku vôbec neuviedol výpoveď obžalovaného, hoci bola prečítaná na hlavnom pojednávaní dňa 22.06.2020, ďalej nekriticky prevzal skutkový dej uvedený v obžalobe, výpoveď poškodenej nevyhodnotil v súhrne s ostatnými vykonanými dôkazmi (napr. výpis z F. G.), nevenoval sa rozporom vo výpovedi poškodenej vo vzťahu k ostatným vykonaným dôkazom.... Po zrušení predchádzajúceho rozsudku okresného súdu zo dňa 30.11.2020 okresný súd nevykonal žiadne ďalšie dokazovanie. Vo veci prebehli 2 termíny hlavného pojednávania, pričom na prvom hlavnom pojednávaní dňa 17.10.2022 sa procesné strany len vyjadrili, že nemajú žiadne ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a okresný súd dokazovanie vyhlásil za skončené a na hlavnom pojednávaní dňa 28.11.2022 procesné strany predniesli svoje záverečné reči a okresný súd vyhlásil napadnutý rozsudok. Skutkový stav sa oproti zrušujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu nijak nezmenil. Ani len prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta (ďalej len prokurátor) ako nositeľ dôkazného bremena v trestnom konaní (v smere preukázania viny obžalovaného) žiadne ďalšie dokazovanie po zrušujúcom rozhodnutí krajského súdu nenavrhol.

V novom rozsudku okresný súd výrazným spôsobom modifikoval skutkovú vetu oproti podanej obžalobe (ako aj oproti predchádzajúcemu rozsudku), a to až do takej miery, že zo skutkovej vety napadnutého rozsudku nakoniec nijak nevyplýva protiprávnosť konania, ktoré mu je kladené za vinu, keď v skutkovej vete absolútne absentuje okolnosť spôsobenia škody poškodenej, čo je obligatívnym znakom skutkovej podstaty trestného činu podvodu, ktorého spáchanie mu je kladené za vinu. Takto vymedzené konanie nenapĺňa skutkovú podstatu trestného činu podvodu podľa § 221 Trestného zákona, a teda toto konanie nemožno hodnotiť ako spáchanie trestného činu (podvodu), a teda zaň nemožno ani vyhlásiť odsudzujúci rozsudok a uznať ho za vinného zo spáchania trestného činu. Navyše takto vymedzený skutkový stav nevyplýva ani zo žiadneho z vykonaných dôkazov, a to ani v smere času spáchania skutku ako ani sumy, ktorá mala byť „požičaná“, pričom uvedené vymedzenie skutku pôsobí skôr ako snaha dopasovať vymedzenie skutku. Na druhej strane v súvislosti s opisom stíhaného skutku v skutkovej vete napadnutého rozsudku došlo oproti podanej obžalobe (a aj predchádzajúcemu rozsudku) k tak rozsiahlej zmene vymedzenia skutku, že oproti podanej obžalobe nebola v napadnutom rozsudku zachovaná totožnosť skutku, čo je v podmienkach Slovenskej republiky v trestnom konaní neprípustné, keďže súd môže rozhodovať len o totožnom skutku, ktorý bol predmetom obžaloby. V danom prípade oproti obžalobe okresný súd v napadnutom rozsudku zmenil čas spáchania skutku (obžaloba - február až júl 2017. rozsudok - január až august 2017), úplne zmenil spôsob spáchania skutku (oproti obžalobe absolútne absentuje popis z akých zdrojov, v akej sume, kedy a kde mu mala poškodená odovzdať peňažné prostriedky), pričom ako je aj vyššie uvedené tak zo skutkovej vety oproti obžalobe absolútne

vypadla okolnosť spôsobenia škody poškodenej z jeho strany ako obžalovaného. Po tejto modifikácii skutkovej vety a skutku zo strany okresného súdu nie je absolútne zrejmé, aké peniaze mal od poškodenej vylákať, za akých okolností, kde, kedy a na akom mieste a tiež absentuje okolnosť spôsobenia škody poškodenej, a teda takto vymedzený skutok už nielenže absolútne nezodpovedá podanej obžalobe - nie je zachovaná totožnosť skutku a je porušená obžalovacia zásada, ale skutková veta je nejasná, neurčitá, nezrozumiteľná, nevyplýva z nej protiprávnosť skutku a skutok vonkoncom nie je vymedzený tak, aby tento nemohol byť zamenený s iným skutkom. Spáchanie skutku v znení skutkovej vety v napadnutom rozsudku nie je nijak podporené vykonaným dokazovaním, keď žiaden z vykonaných dôkazov (osobných, listinných ako ani iných) nijak nepotvrďuje spáchanie takto vymedzeného skutku.

Okresný súd sa po vrátení veci ani nevyrovnal s jeho odvolacími námietkami, hoci mu krajský súd v zrušujúcom uznesení výslovne uložil, aby sa s týmito v rovine významnej pre rozhodnutie vyrovnal. V tomto smere zostali zo strany okresného súdu absolútne nepovšimnuté namietané rozpory vo výpovediach poškodenej a vypočutých svedkov, okolnosti zachovávaní obvyklej miery opatrnosti, okolnosti dojednaní odovzdania peňazí (splatnosť „pôžičiek“, doklady a osoby preukazujúce odovzdanie peňazí.), aplikácia zásady in dubio pro reo, vierohodnosť, rodinné a iné prepojenia svedkov, skutočnosť, že všetci vypočutí svedkovia mali len sprostredkované informácie od poškodenej a jej výpoveď predstavovala jediný usvedčujúci dôkaz, ktorý nebol podporený žiadnym iným vykonaným dôkazom v konaní, skutočnosť, že sa v danom prípade jedná o čisto občianskoprávny vzťah (a nie trestnoprávny vzťah), nenaplnenie skutkovej podstaty trestného činu podvodu z hľadiska nepreukázaného úmyslu, uvedenia do omylu, spôsobenia škody..... Okresný súd tak nerešpektoval záväzný právny názor a pokyny krajského súdu.

Ďalšou okolnosťou ktorú mal v konaní zohľadniť, jednak okresný súd a následne by ju mal zohľadniť i krajský súd je okolnosť plynutia času - t. j. že podľa vymedzenia skutku (v obžalobe aj v skutkovej vete rozsudku) od skutku mala už uplynúť doba cca 6 rokov. Na uvedenej dĺžke konania nemal a nemá žiadnu „zásluhu“, keď v konaní nerobil žiadne obštrukcie, riadne sa dostavoval na vytýčené úkony a riadne spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní a súdom. Okolnosť plynutia je v zmysle tuzemskej ako aj nadnárodnej (európskej) judikatúry a ustálenej súdnej praxe okolnosťou, ktorá musí byť zohľadnená v konaní, a to napr. rozhodnutím o zastavení konania pre neúčelnosť jeho vedenia po takej dlhej dobe, príp. pri ukladaní trestu, kedy by súdy mali ukladať tresty bezprostredne nespojené s výkonom nepodmienečného trestu odňatia slobody, keďže tento by po takej dlhej dobe neplnil svoj účel.

Okresný súd nekriticky zbral za vierohodnú výpoveď poškodenej, ktorá nie je podporená žiadnymi priamymi dôkazmi, pričom tu možno badať snahu navodiť dojem, že výpoveď poškodenej je podporená aj výpoveďami ďalších svedkov, a to syna poškodenej, dcéry poškodenej a priateľky syna poškodenej. V danom smere sú všetci uvedení svedkovia osobami úzko spojenými s poškodenou, dokonca v prípade dcéry a syna poškodenej jej priamymi príbuznými. Uvedení svedkovia všetci zhodne uviedli, že neboli priamymi svedkami žiadnych takých okolností, ktoré by nasvedčovali tomu, že z jeho strany došlo k spáchaniu stíhaného trestného činu, ale všetky informácie majú len sprostredkované z jedného zdroja, a to od poškodenej. Aj medzi výpoveďami dotknutých svedkov, príp. svedkov a poškodenej, sú evidentné a závažné rozpory, ktoré sa týkajú rozhodujúcich skutočností ohľadom stíhaného skutku. Okresný súd nepodrobil výpoveď poškodenej (ako jediný priamy dôkaz) dostatočnej kritike v súvislosti s ostatnými vykonanými dôkazmi, ale jej len nekriticky uveril bez toho, aby táto jej výpoveď bola podporená ďalšími dôkazmi. Za danej situácie bolo povinnosťou okresného súdu riadne zistiť skutkový stav bez dôvodných pochybností, pričom v prípade, ak by bol okresný súd toho názoru, že predmetné rozpory nemožno odstrániť, tak nemohol ho ako obžalovaného v súlade so všeobecne platnou zásadou trestného konania in dubio pro reo uznať vinným zo spáchania zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, ako to urobil napadnutým rozsudkom.

K poškodenej uviedol, že trestné stíhanie je postavené len na jej výpovedi. V rámci celého dokazovania ani jedna z vypočutých osôb - svedkov nikdy nevypovedala, že by bola svedkom toho, že by mu poškodená kedykoľvek odovzdala alebo požičala akékoľvek peniaze. Vypočuté osoby sa o odovzdávaní peňazí zo strany poškodenej mali dozvedieť len dodatočne, a to výlučne od poškodenej, a teda všetci uvedení svedkovia majú mať len sprostredkované informácie od poškodenej, a teda len tie informácie, ktoré im ona uviedla. Je pravdou, že s poškodenou tvoril pár a že spolu trávili voľný čas. Poškodená mu kúpila nejaké veci, ale nikdy mu neodovzdávala žiadne sumy väčšej hodnoty, a to ani ako pôžičky. V prípade potreby poškodená mu prispela malými sumami (rádovo v desiatkach eur) na benzín alebo

zaplatila útratu v rámci trávenia spoločného času (napr. na dovolenke, na večeri a pod.). Poškodenú nikdy neuviedol do omylu ako ani nevyužil jej omyl. Boli partneri, trávili spolu voľný čas a obom to vyhovovalo, ona mala osobu, do ktorej sa zaľúbila a jemu sa tiež páčilo tráviť s ňou spoločný čas. Nikdy od nej žiadne peniaze nevytlákal ani si od nej žiadne peniaze nepožičal. Vie o tom, že mala pôžičky, ale na druhej strane vie aj o tom, že poškodená peniaze z pôžičiek okrem iného investovala aj do vlastného bytu, ale zároveň finančne podporovala svoje deti - dcéru (E. H.), ktorá v tom čase stavala rodinný dom, ako aj syna I. C., ktorý si v tom čase kupoval byt a peniaze požičala aj G. D.. Samotná poškodená sa vo výsluchoch rozdielne vyjadrila o sume, ktorú mu mala požičať, keď vo výsluchu v prípravnom konaní dňa 24.01.2019 vypovedala, že mu mala požičať 68.800,- €, pričom na hlavnom pojednávaní dňa 17.08.2020 vypovedala, že mu celkovo požičala „len“ viac ako 50.000,- €. V danom smere poškodená ani len na hlavnom pojednávaní nevedela riadne opísať, koľko peňazí mu odovzdala a ani len z jej vyjadrení o pôžičkách (a iných zdrojoch), ktoré si zobrala, nevyplýva suma 47.600,- €, ktorú okresný súd uviedol ako sumu, ktorú si od nej mal požičať. Na hlavnom pojednávaní poškodená spomínala len sumy 12.000,- € ako pôžičku z F. G., sumu 10.000,- € ako pôžičku zo spol. Quatro. sumu 3.600,- € od spol. Cetelem a časť zo sumy 26.500,- € z predaja bytu po jej mame (pri uvedenej sume poškodená tiež uviedla, že časť tejto sumy minula ona sama a časť dala na dovolenku v Siófoku). Z uvedenej výpovede poškodenej je zrejmé, že keby mu požičala túto sumu, tak by sa jednalo len o sumu 47.600,- €. Avšak ani tieto sumy mu nikdy poškodená neodovzdala a nepožičala a on to od nej ani nežiadal. Zároveň poškodená v prípravnom konaní dňa 24.01.2019 uviedla, že časť peňazí v sume 1.900,- € jej v minulosti vrátil, čo však na hlavnom pojednávaní poškodená už ďalej neuvádzala. Nejaké peniaze po rozchode jej skutočne dal, ale nebolo to z dôvodu, že by jej splácal nejakú pôžičku, ale len z toho dôvodu, že si bol vedomý, že poškodená počas vzťahu utratila na ich spoločné aktivity viac peňazí, a teda jej to chcel kompenzovať. Voči poškodenej v súčasnosti nemá žiaden dlh. Poškodená vo svojej výpovedi uvádza, že si od nej mal peniaze požičať, avšak je pozoruhodné, že ako ona uvádza, tak si nemali dohodnúť žiadnu lehotu splatnosti týchto „pôžičiek“, t. j. lehotu na vrátenie peňazí, ďalej, že nikdy nepodala žalobu na vrátenie požičaných peňazí v civilnom konaní, pri požičaní peňazí nikdy nemala byť prítomná žiadna iná osoba ako oni dvaja, nikdy nebol spísaný žiaden písomný doklad ohľadom požičania peňazí, nikdy sa nikomu nezdôverila, že by mu mala požičať peniaze, ale až následne potom ako sa rozišli uvedené mala uviesť svojmu synovi, svojej dcére a priateľke jej syna. V danom smere je teda absolútne nepreukázané, že by mu poškodená kedykoľvek požičala alebo odovzdala akékoľvek peniaze a to navyše v situácii, keď odovzdanie peňazí majú potvrdzovať len rodinní príslušníci poškodenej, a to jej syn, dcéra a synova priateľka, ktorí sa navyše o tomto mali dozvedieť výlučne od poškodenej, a to až dodatočne potom, ako ukončili vzťah.

K svedkyni E. H. uviedol, že táto vo svojom výsluchu v prípravnom konaní zo dňa 20.02.2019 vo vzťahu k pôžičkám, ktoré si mal zobrať od poškodenej uviedla úplne iné sumy ako poškodená. Svedkyňa hovorila o pôžičke zo spol. Cetelem v sume 4.000,- €, ďalej o pôžičke v F. G. v sume 19.000,- € a zo spol. Intrum v sume 11.000,- € + o predaji babkinho bytu za sumu 30.000,- €, čo je spolu suma 54.000,- €. Z uvedeného je zrejmé, že sumy uvádzané poškodenou (t. j. F. G. - 12.000,- €, Cetelem 3.600,- €, Quatro 10.000,- € a predaj bytu 26.500,- €) sú v diametrálne odlišnej výške ako to uviedla svedkyňa E. H. podľa toho, čo jej mala uviesť jej matka poškodená, a to jednak vo vzťahu k jednotlivým sumám ako aj k ich súčtu. Z vyššie uvedeného je zrejмый rozpor medzi výpoveďou poškodenej a svedkyňou E. H. ohľadom súm, ktoré mu mala poškodená odovzdať, a to v situácii keď svedkyňa vychádza len z toho, čo mala dodatočne uviesť práve poškodená.

K svedkovi I. C. uviedol, že v konaní pred súdom ako ani v prípravnom konaní nevedel riadne špecifikovať sumu, ktorú mu mala poškodená požičať. V tomto smere poukázal na to, že vo výsluchu na hlavnom pojednávaní uvádzal sumu 50.000 - 60.000 €. Zároveň k sume za ktorú sa mal predat' byt po babke uvádzal, že sa malo jednať o sumu asi 30.000,- €. K jednotlivým pôžičkám svedok uviedol, že mu poškodená mala požičať nejakých 10.000,-€, potom jej mal nejaké 3-4 tisícky € vrátiť a tak to malo ísť dokola. Svedok I. C. teda v smere vrátenia peňazí uvádza vracanie súm po 3-4 tisíc €, a to opakovane, čo je tiež diametrálne odlišné od poškodenej, ktorá uviedla, že jej mal vrátiť len sumu 1.900,- €. Zároveň svedok I. C. na hlavnom pojednávaní dňa 07.10.2020 uviedol, že mama (poškodená) sa mu priznala, že mu mala požičať sumu 40.000,- €. Svedok I. C. tiež datuje skutok do iného obdobia ako poškodená, keď na hlavnom pojednávaní dňa 07.10.2020 uviedol, že sa malo jednať o obdobie od februára 2016, pričom poškodená uvádza obdobie od decembra 2016, pričom obžaloba je postavená na období od februára 2017 a zo skutkovej vety napadnutého rozsudku nakoniec (nevedno prečo) vyplýva obdobie od januára 2017. Zároveň svedok potvrdil, že poškodená mu mala kupovať rôzne veci ako aj oblečenie,

topánky, pričom poškodená uvádza len nákup jedného saka. Svedok I. C. vypovedal diametrálne odlišne od poškodenej, keď sa nezhodli na tom, kedy mu mala poškodená peniaze požičať, koľko mu mala požičať ako ani v tom, koľko peňazí jej mal vrátiť. Tiež uviedol, že nikdy nebol svedkom týchto údajných pôžičiek, ale všetky informácie má len od poškodenej, jeho matky, ktorá mu mala tieto informácie povedať až následne.

K svedkyňi G. D. namietal, že ohľadne doby, kedy sa mal skutok stať, vypovedá odlišne ako poškodená, t. j. svedkyňa na hlavnom pojednávaní dňa 30.11.2020 uviedla, že sa s poškodenou mali dať dokopy niekedy v decembri 2017 a potom si od poškodenej mal brať pôžičky, pričom poškodená uvádza obdobie od decembra 2016, pričom obžaloba je postavená na období od februára 2017 a napadnutý rozsudok na období od januára 2017. Rovnako ohľadom splácania údajných pôžičiek svedkyňa G. D. vypovedá odlišne od poškodenej, keď svedkyňa udáva, že poškodenej nemal vrátiť nikdy žiadne peniaze. Aj tu poukazuje na to, že rovnako ako ostatní vyššie uvedení svedkovia (E. H., I. C.) aj svedkyňa G. D. má mať výlučne sprostredkované informácie od poškodenej, ktorá jej ich mala uviesť až následne a svedkyňa nikdy nebola pri odovzdávaní žiadnych peňazí zo strany poškodenej jeho osobe. Zároveň svedkyňa G. D. vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní dňa 30.11.2020 uviedla, že poškodená požičovala peniaze aj svojim deťom (E. H. a I. C.) ako aj jej osobne požičala peniaze. Na druhej strane, keď okresný súd v napadnutom rozsudku (str. 6 ods. 2) v prípade svedkyne G. D. hovorí ako o nezaujatej svedkyňi, tak uvedené spochybňuje ten fakt, že svedkyňa G. D. je bývalá partnerka syna poškodenej (I. C.), ktorá s poškodenou a jej synom žila aj v spoločnej domácnosti v byte poškodenej, pričom ešte v čase jej výsluchu v prípravnom konaní zo dňa 20.02.2019 bola partnerkou jej syna. V danom smere je jej pomer k poškodenej evidentný, pričom fakt, že v čase jej výpovede na hlavnom pojednávaní dňa 30.11.2020 už priateľkou jej syna nebola, nesvedčí o jej nezaujatosti. V danom smere, ak by na hlavnom pojednávaní vypovedala inak ako v prípravnom konaní, tak by sa prípadne mohla vystaviť nebezpečenstvu trestného stíhania pre trestný čin krivej výpovede, príp. pre trestný čin krivého obvinenia. V súvislosti s dôveryhodnosťou výpovede svedkyne G. D. je potrebné zohľadniť aj ten fakt, že na hlavnom pojednávaní dňa 30.11.2020 sama svedkyňa G. D. uviedla, že poškodená požičala peniaze aj jej.

K svedkovi A. B. st. uviedol, že o predmete konania nemal žiadne relevantné informácie, avšak konajúce OČTK a okresný súd ho v konaní vypočuli len z dôvodu, že poškodenej podľa jej slov mal uviesť, že po ňom bude dediť dom. Uvedené poškodenej nikdy neuviedol, jeho otec je živý. Na druhej strane prebiehalo medzi ním a jeho mamou konanie v súvislosti s vyporiadaním rodinného domu ktorý mali s jeho matkou v spoluvlastníctve, ktoré konanie, ako vypovedal dotknutý svedok na hlavnom pojednávaní dňa 17.08.2020 skončilo „minulý rok“, t. j. v roku 2019. Teda poškodená mohla mať vedomosť o tomto konaní, avšak určite sa nejednalo o to, že by poškodenej uviedol, že po jeho otcovi prebieha dedičské konanie.

K právnemu stavu namietal, že nebolo preukázané, že naplnil skutkovú podstatu zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Poškodenú nikdy neuviedol do omylu, ani žiaden jej omyl nevyužil. V minulosti tvorili pár a trávili spolu čas, vylučuje, žeby mu poškodená požičovala akékoľvek peniaze. S poškodenou boli na dovolenke, chodili sa spolu zabávať a pod. a je pravdou, že v rámci spoločnej zábavy ona utratila viac peňazí ako on. Poškodená mu kúpila nejaké veci (príp. aj vyššej hodnoty) a tiež niekedy zaplatila za benzín, ale nikdy ju nenabádal k tomu, aby si požičala nejaké peniaze ona alebo aby akékoľvek peniaze požičala jemu. Nedošlo na jeho strane k žiadnemu obohateniu na škodu jej majetku. V konečnom dôsledku jej aj zvýšené výdavky v súvislosti so vzťahom kompenzoval, keď jej po rozchode dal nejaké peniaze. Trestný čin podvodu podľa § 221 Trestného zákona je úmyselným trestným činom, na ktorého spáchanie sa vyžaduje úmysel páchatel'a v súlade s § 15 Trestného zákona. Ako je zrejme aj z vykonaného dokazovania, tak na jeho strane nemožno vidieť žiaden úmysel podviesť poškodenú. V súlade so zákonom úmysel páchatel'a spáchať trestný čin podvodu musí byť daný už v čase jeho páchania trestného činu, t. j. v tomto prípade by už v situácii, keď si mal od poškodenej požičať peniaze musel konať s úmyslom, že jej tieto peniaze nevráti. V konaní však nebolo preukázané, že by si akékoľvek peniaze od poškodenej požičal a už vôbec nebolo preukázané, že by mal úmysel v čase údajného páchania trestného činu nevrátiť poškodenej peniaze, ktoré si od nej ani nepožičal. Vyvodzovanie trestnoprávnej zodpovednosti predstavuje prostriedok ultima ratio. To znamená, že vyvodzovanie trestnoprávnej zodpovednosti je namieste až vtedy, keď nápravu nemožno dosiahnuť inými, menej invazívnymi právnymi prostriedkami (prostriedkami z iných právnych oblastí). Z vykonaného dokazovania je zrejme, že z výpovede poškodenej a svedkyne E. H., svedka

I. C. a svedkyne G. D. vyplýva, že uvedené osoby tvrdia, že si mal peniaze od poškodenej požičať... Poškodená uvedenú „pôžičku“ nikdy od neho nevyťahala v civilnom konaní, nikdy nepodala za účelom vrátenia peňazí žalobu na súd, a teda zvolila ihneď cestu uplatňovania si jej nároku v trestnom konaní. Je zrejmé, že „svoj nárok“ si od neho uplatňuje nedôvodne, že v civilnom konaní by neuniesla dôkazné bremeno v smere preukázania toho, či mu skutočne požičala peniaze ako ani vo vzťahu k výške „tejto pôžičky“. V civilnom konaní by tiež poškodenej vznikla povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podanie žaloby v sume 6% zo sumy 66.900.- €. t. j. v sume 4.014.- € a následne by jej okresný súd v prípade neúspechu v konaní uložil povinnosť nahradiť mu trovy konania (vrátane trov právneho zastúpenia). Uvedená poplatková povinnosť ako aj povinnosť na náhradu trov konania poškodenej v trestnom konaní odpadli ako aj jej odpadla zložitá povinnosť uniesť v civilnom konaní dôkazné bremeno v smere preukázania jej nároku, čo do dôvodnosti ako aj jeho výšky.

Okresný súd tiež nezohľadnil tzv. obvyklú mieru opatrnosti na strane poškodenej, ktorú je poškodená povinná zachovávať a potreba jej zachovávaní bola opakovane judikovaná slovenskými súdmi. Poukázal napr. na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 09.02.2018, č. k. IV. ÚS 106/2018-11, v ktorom ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľov a uznal za zákonné a správne zamietnutie sťažnosti sťažovateľov v trestnom konaní prokurátorom aj z dôvodu nedostatočného plnenia si preventívnej povinnosti na strane sťažovateľov. Tu je dôvodný odkaz na § 415 Občianskeho zákonníka, ktoré zakotvuje všeobecnú preventívnu povinnosť každej osoby. V danom smere, ak by si aj okresný súd osvojil argumentáciu poškodenej, tak tento právny vzťah by musel vyhodnotiť ako občianskoprávny vzťah a konfrontovať poškodenú s tým, že nezachovala obvyklú (nevyhnutnú) mieru opatrnosti a postupovala v rozpore s jej všeobecnou preventívnu povinnosťou podľa § 415 Občianskeho zákonníka, keď podľa jej tvrdení mu z dôvodu dôvery voči nemu (a lásky) mala opakovane počas dlhšieho času poskytovať pôžičky (viackrát v priebehu 1 a pol roka), napriek tomu, že jej predošlé pôžičky nevrátil, pričom tieto pôžičky nepovažovala za potrebné si podchytiť ani písomne ako ani mať pri ich poskytnutí svedka a tiež nepovažovala za potrebné dohodnúť si akúkoľvek lehotu splatnosti pôžičiek. Zároveň nepovažovala za potrebné vymáhať pôžičky v civilnom konaní. Tiež je pozoruhodné, že poškodená tvrdila, že mu pôžičky poskytovala v priebehu 1 a pol roka, čo je podľa neho dosť dlhý čas na to, aby si v takom prípade poškodená uvedomila, že niečo nie je v poriadku, keďže predošlé pôžičky nemala mať vrátené.

Obžalovaný bol tiež toho názoru, že v konaní predchádzajúcom vydaniu napadnutého rozsudku nastali tak závažné vady, pre ktoré rozsudok nemôže obstať a predstavovať spravodlivé a zákonné rozhodnutie súdu vo veci samej. Okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav - v rozpore s § 2 ods. 10 Trestného poriadku, nezistil skutkový stav, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti. Okresný súd vec nesprávne právne posúdil - v rozpore s § 2 ods. 12 Trestného poriadku, nezvážil všetky relevantné okolnosti daného prípadu a ich preukázanie. Nevykonával hodnotenie dokazovania v súlade s § 2 ods. 12 Trestného poriadku, a to najmä v súvislosti s vierohodnosťou výpovede poškodenej a svedkyne E. H., svedka I. C. a svedkyne G. D., ďalej v súvislosti s aplikáciou zásady „in dubio pro reo“, a tiež s povinnosťou poškodenej zachovávať obvyklú mieru opatrnosti. Okresný súd postupoval arbitrárne, porušil moje právo na spravodlivý súdny proces, a to aj na základe nesprávnej interpretácie vykonaného dokazovania.

K odôvodneniu napadnutého rozsudku uviedol, že napadnutý rozsudok nie je náležité v súlade so zákonom odôvodnený. Odôvodnenie rozsudku nedostatočne uvádza skutočnosti, ktoré vzal okresný súd za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera, akými, úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú, ako sa vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona. Je evidentné, že okresný súd vychádzal len z výpovede poškodenej. Okresný súd nedostatočne vysvetlil, na základe akých dôkazov svoje závery v súvislosti s § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona vo vzťahu k jeho osobe považuje za dokázané, a teda o ktoré dôkazy opiera svoje skutkové zistenia, keď vychádzal výlučne z výpovede poškodenej. Nevyrovnal sa s jeho obhajobou a odvolacími námietkami. Nevyrovnal sa s obhajobným návrhom v súvislosti so zásadou in dubio pro reo a obvyklej miery opatrnosti na strane poškodenej.

Navrhol preto, aby Krajský súd v Trnave rozhodol tak, že v zmysle § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. d), písm. e) a písm. f) Trestného poriadku zruší rozsudok okresného súdu zo dňa 28.11.2022, č. k. 31T/12/2020-554 vo všetkých jeho výrokoch a v zmysle § 322 ods. 3 Trestného poriadku, aby po doplnení dokazovania, sám vo veci rozhodol tak, že ho v celom rozsahu oslobodí spod obžaloby podľa

285 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného poriadku, prípadne, aby rozhodol podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku tak, že vec vracia okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie, na ktoré sa dostavila prokurátorka krajskej prokuratúry, obhajca obžalovaného i obžalovaný. Verejné zasadnutie sa konalo v neprítomnosti poškodenej i jej splnomocneného zástupcu. Krajský súd na verejnom zasadnutí doplnil dokazovanie podľa § 326 ods. 5 Trestného poriadku v spojení s § 269 Trestného poriadku a oboznámil pripojený spis Okresného súdu Galanta pod sp. zn. 2T/70/2020 a aktualizovaný odpis RT obžalovaného. V konečných návrhoch prokurátorka krajskej prokuratúry navrhla odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné. Obhajca obžalovaného sa plne pridržiaval podaného odvolania, aj jeho odôvodnenia, navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a obžalovaného oslobodiť spod obžaloby v celom rozsahu, prípadne zrušiť rozsudok okresného súdu a vec vrátiť okresnému súdu na opätovné prejednanie a rozhodnutie. Skutková veta v napadnutom rozsudku neobsahuje protiprávne konanie obžalovaného a nie je v súlade s § 163 ods. 3 Trestného poriadku, a teda skutok nie je vymedzený tak, aby nemohol byť zameniteľný s iným skutkom, a tiež poukázal na to, že konajúci okresný súd nepostupoval v súlade so zrušujúcim uznesením krajského súdu a nijako sa nevyrovnal s obhajobou obžalovaného ako ani s jeho odvolacími námietkami. Obžalovaný sa pridržiaval toho čo povedal jeho obhajca.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,

b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,

c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,

d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,

e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo

f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 ods. 2 Trestného poriadku ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd v Trnave (ďalej aj krajský súd) ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podal obžalovaný ako oprávnená osoba, proti výroku o vine, proti ktorému odvolanie podať mohol a urobil tak v zákonom stanovenej lehote, preskúmal postupom podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o vine, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Na podklade takéhoto prieskumu zistil, že odvolanie obžalovaného je dôvodné, nie však vo vzťahu k napadnutému výroku o vine, ale ohľadom nadväzujúceho výroku o treste.

Zo spisového materiálu krajský súd zistil, že rozsudkom okresného súdu zo dňa 13.01.2021, č. k. 31T/12/2020-455 bol obžalovaný uznaný za vinného zo zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený podľa § 221 ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 6 (šesť) mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku mu okresný súd uložil nahradiť poškodenej škodu vo výške 66 900 €. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný.

Krajský súd uznesením zo dňa 10.02.2022, č. k. 6To/40/2021-540 rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. c) Trestného poriadku napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Krajský súd vytkol okresnému súdu, že bola prečítaná výpoveď obžalovaného z prípravného konania podľa § 258 ods. 4 Trestného poriadku, táto však v napadnutom rozsudku absentovala, okresný súd tejto v rámci hodnotenia dôkazov nevenoval žiadnu pozornosť. Výpoveď poškodenej nekorešpondovala so skutkovým dejom uvedeným v rozsudku, kde sa uvádza, že obžalovaný mal spáchať skutok od februára do júla 2017, mal prijať 12 000 €, ktoré mala poškodená vybrať ako pôžičku od spoločnosti Quatro a podobne. Z uvedeného je opäť zrejmé, že okresný súd sa vôbec nevysporiadal s týmito závažnými skutočnosťami a nekriticky prevzal skutkový dej uvedený v obžalobe do napadnutého rozsudku. Výpoveď poškodenej nevyhodnotil v súhrne s ostatnými listinnými dôkazmi. Vo výroku o treste zase absentoval § 38 ods. 2 Trestného zákona.

Krajský súd tak uložil okresnému súdu, aby po vrátení veci vyhodnotil jednotlivé dôkazy samostatne i v súhrne s ostatnými a na základe takto zisteného skutkového stavu dospeje k správnym skutkovým zisteniam a tak k správne právnemu záveru. Rovnako sa okresný súd mal vysporiadať so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie v kontexte odvolacích námietok obžalovaného a v prípade ak by dospel k záveru, že bolo potrebné doplniť dokazovanie, bol povinný dokazovanie doplniť.

Ku konaniu a k výroku o vine

V prvom rade krajský súd uvádza, že okresný súd postupoval v súlade s právnym názorom obsiahnutým v uznesení Krajského súdu v Trnave zo dňa 10.02.2022, č. k. 6To/40/2021-540, keď do hodnotenia vykonaných dôkazov zahrnul aj prečítanú zápisnicu o výsluchu obžalovaného z prípravného konania zo dňa 11.07.2019, následne túto v kontexte ďalších dôkazov vyhodnotil, pričom tiež upravil skutkovú vetu v súlade s vykonaným dokazovaním s ohľadom na výpoveď poškodenej a v dôsledku ktorej výpovede došlo aj k úprave výšky spôsobenej škody.

Odvolací súd konštatuje, že okresný súd pri dodržaní procesného postupu správne zistil skutkový stav veci, vykonal úplné dokazovanie a dôsledne prebral všetky dôkazy dokumentované v prípravnom konaní, takže z hľadiska dodržania zásad obsiahnutých v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku treba konštatovať, že neexistuje žiaden relevantný dôkaz, ktorý by nebol v napadnutom konaní vykonaný. Následne súd prvého stupňa všetky zákonne vykonané dôkazy v intenciách § 2 ods. 12 Trestného poriadku správne vyhodnotil jednotlivo i v celom ich súhrne a tak dospel k úplným a správnym skutkovým záverom.

Okresný súd pritom v odôvodnení svojho rozhodnutia v súlade s požiadavkami obsiahnutými v ustanovení § 168 ods. 1 Trestného poriadku podrobne a jasne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za preukázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností pokladal so zreteľom na výsledky dokazovania za vylúčené alebo pochybné, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov, a tiež ako sa vyrovnal s obhajobou obžalovaného.

Ani odvolací súd nemá pochybnosti o tom, že obžalovaný spáchal skutok v rozsahu skutkových zistení napadnutého rozsudku okresného súdu. Z tohto dôvodu si skutkové závery okresného súdu osvojuje, a keďže sa s nimi stotožňuje, v celom rozsahu na ne ako na správne aj odkazuje.

V posudzovanom prípade podľa názoru krajského súdu vykonané dokazovanie vytvára ucelenú, ničím nenarušenú, logickú štruktúru o tom, že skutok sa stal a spáchal ho obžalovaný.

Pokiaľ ide o ďalšie odvolacie námietky obžalovaného, ich podstata spočívala v kritike spôsobu, akým okresný súd vyhodnotil vykonané dôkazy, najmä výpoveď poškodenej a svedkov. V odvolaní následne

obžalovaný polemizoval s odôvodnením napadnutého rozsudku a presadzoval vlastnú verziu (že skutok on nespáchal, alebo, že nejde o trestný čin), ktorá verzia je založená na inom, pre neho priaznivejšom hodnotení vykonaných dôkazov (že výpovedi poškodenej nemožno veriť, že treba veriť jemu).

Pokiaľ ide o hodnotenie výpovede poškodenej tu krajský súd uvádza, že táto vypovedala dôveryhodne, pričom ohľadne času kedy začala požičiavať obžalovanému finančné prostriedky na otázky obhajcu uviedla, že „z pôžičkovej karty Quatro som vybrala 10 000,- Eur, lebo ich potreboval, že sa snaží podnikat', bolo to v G. a boli sme pri tom len my dvaja. Toto teda bolo v januári 2017, vo februári 2017 to bola F. G., vo výške 12 000,- Eur, výber kartou z bankomatu, ktoré som mu odovzdala, tieto som mu odovzdala a celé sa to odohralo v J.. Okolo marca si požičal 3600,- Eur, ktoré som vybrala z Cetelem karty, to mi zavola v noci, že ho zastavili policajti, dostal pokutu 800,- Eur a že keď nechcem, aby sa dostal do prúseru, aby som mu pomohla..... Ďalej som mala peniaze z predaja bytu po matke, predával sa v apríli, v máji už z neho boli peniaze 26 500,- Eur, zaplatila som z toho nám obom dovolenku v Siófoku, a ja som z nich možno minula tisícku, zvyšok som mu postupne odovzdala.... Synovi som prispela na nábytok 2500,- Eur.“

Uvedené tvrdenia poškodenej boli podporené listinnými dôkazmi - odpoveď I. G. z č. I. 277 spisu, z ktorého vyplynulo, že poškodená začiatkom roka 2017 uzatvorila so spoločnosťou CFH dve zmluvy, a to zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 6249196 zo dňa 18.01.2017 v sume 7000,- €, následne zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 6256890 v sume 10 000 €, stanovisko F. G., K., podľa ktorého poškodená čerpala 28.02.2017 úver vo výške 14 500,-€. Zo zmluvy o prevode vlastníctva bytu zo dňa 25.04.2017 vyplynulo, že D. L. (matka poškodenej) predala kupujúcim M. a H. N. byt v C. o rozlohe 19,84 m² za 28 000 €, časť 1 500 € uhradená na mieste a zvyšok po splnení podmienok na účet predávajúceho IBAN: L. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX. Podľa výpisu z účtu poškodenej IBAN: L. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vložila dňa 30.05.2017 na účet IBAN: L. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, B. M. sumu 26 500 € so správou „UHRADA 2 CASTI KUPNEJ CENY“.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že poškodená načerpala ňou vo výpovedi uvedené sumy finančných prostriedkov, ktoré následne odovzdala obžalovanému. Výpoveď poškodenej, že finančné prostriedky odovzdávala poškodenej bola podporená výpoveďou svedkyne E. H., ktorá uviedla, že väčšinu informácií má od svojej matky poškodenej, avšak z jej výpovede vyplynulo, aj „..... no aj keď som obž. s týmto konfrontovala tak sa mi so všetkým priznal a ospravedlňoval sa...“ (č. I. 440 spisu).

Svedok I. C. uviedol, že väčšinu informácií má od svojej matky, avšak aj jemu obžalovaný tvrdil, že chce podnikat' „..... aj v D. mi ukazoval, že tam začne podnikat' s autami, ale nič z toho nebolo...“, čo potvrdzuje dôveryhodnosť výpovede poškodenej o tom, že jej tvrdil, že finančné prostriedky potrebuje na podnikanie.

Zo svedeckej výpovede G. D. vyplynulo, že pri vyšších sumách, ktoré si obžalovaný pýtal od poškodenej nebola, avšak bola prítomná pri tom, keď v SMSkách od poškodenej pýtal menšie sumy a zavádzal ju, že to potrebuje na pokutu „..... Partnerova matka bola finančne zabezpečená, robila v L. a nikdy predtým nemala finančné problémy. No viac krát som bola svedkom toho, ako jej obž. píše, že potrebuje požičať peniaze, napr. na opravu auta.... Poškodená mi aj ukazovala SMS, že obž. potrebuje na pokutu 600 Eur a obdobne, to sú také menšie sumy, väčšie sumy si už nepamätám.“

Ohľadne vyššie spomínaných svedeckých výpovedí síce ide vo vzťahu ku skutku o svedkov z počutia, avšak vzhľadom k obsahu ich výpovedí je zrejmé, že poškodená sa im všetkým priznala, že obžalovanému požičiavala peniaze, pričom všetkým svedkom uvádzala rovnakú verziu. Okrem toho svedkovia autenticky vypovedali o skutočnostiach, ktoré sa dozvedeli od poškodenej, z ich výpovedí nenasvedčuje nič tomu, žeby išlo o dohodnuté výpovede v snahe pomôcť poškodenej. Jednotliví svedkovia boli dokonca priamymi svedkami určitých častí tejto trestnej činnosti, keď potvrdili výpoveď poškodenej, keď pred svedkom I. C. obžalovaný potvrdil, že chce podnikat', čo potvrdzuje výpoveď poškodenej o tom, že táto mu poskytovala finančné prostriedky v domnienke, že tieto použije na začatie podnikania, svedkyňa G. D. dokonca bola svedkom toho ako obžalovaný pýtal od poškodenej rôzne finančné sumy.

Spomínaní svedkovia sú rodinní príslušníci poškodenej (okrem G. D., ktorá je ex priateľka syna poškodenej), avšak nič nenasvedčuje tomu, že by klamali, že by ich výpovede boli rozporné. Príbuzenský alebo kamarátsky vzťah svedkov k poškodenej sám o sebe nemôže založiť nedôveryhodnosť týchto osôb, zvlášť potom, čo aj vykonanými listinnými dôkazmi bolo zistené, že poškodená si sumy skutočne požičiavala, pričom pokiaľ nepoznala obžalovaného, nemala finančné problémy, nakoľko riadne pracovala, nepotrebovala si brať pôžičky, práve naopak vypomáhala aj svojim deťom. Z vykonaného dokazovania nevzišla jediná pochybnosť, ktorá by naznačila, že by poškodená túto finančnú hotovosť použila inak ako tým, že ju odovzdala obžalovanému, pričom sám obžalovaný potvrdil vo svojej výpovedi,

že na neho míňala svoje finančné prostriedky a financovala ich spoločné aktivity, a preto nie je dôvod neuveriť poškodenej, že keď jej partner potreboval finančné prostriedky táto mu ich požičala.

Obhajoba obžalovaného, že mu poškodená prispievala len malými sumami desiatkami eur bola vyvrátená výpoveďou poškodenej, ale aj výpoveďou svedkyne G. D.. Zo žiadneho dôkazu sa nepotvrdilo, žeby poškodená sumy, ktoré zodpovedajú úverom alebo pôžičkám požičiavala svojim deťom. Práve naopak v rozhodnom čase deti poškodenej žiadali o požičanie peňazí, keďže vedeli, že táto finančné možnosti má, avšak poškodená im nemala z čoho požičať a potom sa im priznala, že je to z dôvodu, že požičala vysoké obnosy peňazí práve obžalovanému, ktorý jej ich nevrátil.

Škoda, ktorú vyčíslil okresný súd vyplynula z vykonaného odkazovania, nakoľko z listinných dôkazov bolo zistené, že poškodená si zobrala úver a dala obžalovanému 10 000,-€, potom 12 000,-€, z úspor 3 600,-€ a z predaju bytu mu vyplatila sumu 22 000,-€, z predaja ktorého získala 26 500,-€, avšak z tejto sumy bolo potrebné odpočítať, že ona sama minula 1000,-€, zaplatila dovolenku v hodnote 1000,-€ a 2500,-€ prispela synovi, teda uvedené bolo potrebné v prospech obžalovaného z celkovej sumy za byt odpočítať. Takto z vykonaného dokazovania bola stanovená suma 47 600,-€. Výlety, spoločné trávenie času a iné dary pre obžalovaného zo strany poškodenej do spôsobenej škody okresný súd správne nezapočítal.

K námietkam obhajoby týkajúcich sa rozporu výpovede svedkyne E. H. z prípravného konania s výpoveďou poškodenej krajský súd uvádza, že táto je bezpredmetná, nakoľko výpoveď svedkyne E. H. nebola na hlavnom pojednávaní prečítaná, a preto na ňu nemožno príhliadať. Obhajoba nenavrhol za účelom odstránenia rozporov túto výpoveď prečítať.

Výpoveď svedka I. C. ohľadne súm, ktoré mala poškodená obžalovanému požičať síce nepreukazujú spôsobenú škodu, avšak túto mal okresný a rovnako tak krajský súd preukázanú z výpovede poškodenej a listinných dôkazov už vyššie spomínaných.

Pokiaľ ide o obranu obžalovaného, namietal, že skutok nevykazuje znaky trestného činu a neboli v tomto prípade naplnené všetky znaky skutkovej podstaty zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona.

Podľa § 221 Trestného zákona,

(1) Kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl, a spôsobí tak na cudzom majetku malú škodu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním väčšiu škodu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním značnú škodu,

b) z osobitného motívu,

c) závažnejším spôsobom konania, alebo

d) na chránenej osobe.

Krajský súd v tomto smere uvádza, že objektom tohto trestného činu je cudzí majetok, v tomto prípade z vykonaného dokazovania išlo o finančnú hotovosť poškodenej, ktorou v čase skutku jednoznačne disponovala.

K objektívnej stránke krajský súd uvádza, že „omyl je rozpor medzi predstavou a skutočnosťou a pôjde oň vtedy, keď podvádzaná osoba nemá o dôležitej okolnosti žiadnu predstavu, alebo sa domnieva, že sa nemá čoho obávať. Omyl sa môže týkať i skutočností, ktoré majú len nastať, páchatel však musí o omyle iného vedieť už v dobe, keď dochádza k obohateniu. Uvedením do omylu páchatel predstiera okolnosti, ktoré nie sú v súlade so skutočným stavom veci, pričom môže ísť o klamstvo alebo aj o nepravdivú informáciu. Podstatné skutočnosti zamŕči páchatel, ktorý neuvedie pri svojom podvodnom konaní akékoľvek skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce alebo zásadné pre rozhodnutie podvádzanej osoby, pričom pokiaľ by tieto skutočnosti boli druhej strane známe, k plneniu z jej strany by nedošlo.“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 03.12.2014, sp. zn. 3Tdo/15/2014).

„Ak sa zmenia len okolnosti týkajúce sa miesta a času spáchania činu, rozsahu následkov, spôsobu vykonania činu alebo forma zavinenia, ale je zachovaná podstata skutku, t.j. samotné konanie alebo následok, ktorý bol týmto konaním spôsobený, je zachovaná totožnosť skutku.“ (Najvyšší sud SR zo dňa 01.05.1997, sp. zn. 6Tz 109/95)

Objektívna stránka konania obžalovaného spočívala v tom, že uviedol poškodenú do omylu v tom, že pod rôznymi zámienkami, napr. chcel rozbehnúť podnikanie, preklenúť ťažké životné obdobie, pod zámienkou spoločného života či zaplattenia pokút na podanie žiadostí o poskytnutie rôznych úverov a pôžičiek túto presvedčil, že mu má požičať finančnú hotovosť, ktorú okresný súd ustálil podľa vykonaného dokazovania na sumu 47 600,- €, pričom jej prisľúbil, že jej to vráti, požičiavanie sa

uskutočňovalo v menších sumách, ktoré mu odovzdávala osobne do rúk ako krátkodobé pôžičky, pričom jej ich doteraz nevrátil a už v danom čase vedel, že peniaze jej uhrádzať nevie a nebude. Teda omyl poškodenej spočíval v účele pôžičiek a aj v predstave poškodenej, že obžalovaný jej to bude mať z čoho vrátiť.

V skutkovej vete nemusí byť výslovne použité slovo omyl, ak sú dostatočne popísané okolnosti, za ktorých k omylu došlo, pričom tieto okolnosti sú v skutkovej vete uvedené aj po úprave skutku okresným súdom. Okresný súd v zmysle pokynu krajského súdu upravil skutkovú vetu v súvislosti s vykonaným dokazovaním, keď upresnil čas spáchania skutku od januára 2017 do júna 2017 v C., nakoľko v tomto čase si poškodená brala úvery, pôžičky a došlo k predaju bytu, z ktorého finančné prostriedky postupne dávala obžalovanému, spôsob spáchania činu a podstata skutku zostala zachovaná, nakoľko aj v obžalobe bolo súčasťou skutku, že obžalovaný poškodenú postupne presvedčil na podanie žiadostí o poskytnutie rôznych úverov, ktoré poškodená pre neho vybrala a odovzdávala mu rôzne sumy osobne do rúk ako krátkodobé pôžičky za účelom preklenutia ťažkého životného obdobia, pričom už v danom čase vedel, že pôžičku uhrádzať nevie a nebude. Z uvedeného je tak zrejmé, že nedošlo k zmene spôsobu spáchania trestného činu ani po úprave skutku. Iba okresný súd vypustil jednotlivé pôžičky a uviedol celkovú sumu, o ktorú sa obžalovaný obohatil na úkor majetku poškodenej. Takto upravená skutková veta má totiž oporu vo vykonanom dokazovaní. Nemožno tak v tomto prípade vysloviť záver, žeby nebola zachovaná totožnosť skutku.

Subjektívnu stránku trestného činu mal krajský súd za preukázanú z vykonaného dokazovania, keď obžalovaný zamlčal poškodenej, že má manželku a deti s ktorými žije, pritom poškodenej uviedol, že má ženu, ale spolu nežijú už 5 rokov, poškodenej tvrdil, že bude mať peniaze z dedičského konania po otcovi, pričom obžalovaný vo svojej výpovedi priznal 17.08.2020, že spomínal dedičské konanie, teda spomínal, že má dom (č. l. 439 spisu). Z výsluchu svedka A. B. L. vyplynulo, že vyporiadaval sa dom, čo mal v prvom manželstve s matkou obžalovaného, ktorý je písaný na súčasnú manželku a dve deti, žiadne dedičské konanie po ňom neprebehlo. O vyporiadaní rozhodol krajský súd tak, že mal vyplatiť matke obžalovaného 11 000,- €. Z uvedeného je zrejmé, že obžalovaný vedel, že žiadny dom nevlastní, ktorý by vyporiadaval na súde, z ktorého by mohol následne poškodenej vrátiť dlžnú sumu. Rovnako si bol vedomý toho, že proti nemu bolo vedených niekoľko exekúcií, pre ktoré chcel vyhlásiť osobný bankrot, teda nemal dostatočné prostriedky na splácanie už existujúcich exekúcií, teda ani na splácanie ďalších požičaných peňazí od poškodenej.

Ak obžalovaný v písomných dôvodoch odvolania tvrdí, že v tejto veci ide o súkromnoprávny vzťah, na ktorý nie je na mieste aplikovať normy trestného práva (zásada ultima ratio), krajský súd sa s uvedeným nestotožňuje. Platí, že či už občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah má vlastný právny rámec určený ustanoveniami Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka. Ak však konaním fyzickej osoby v priebehu dotknutých udalostí dôjde k naplneniu zákonných znakov trestného činu, je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní a následne súdu vyvodiť trestnoprávnu zodpovednosť postupom podľa Trestného poriadku, aplikujúc pritom príslušné ustanovenia Trestného zákona, ktorých skutková podstata bola protiprávnym konaním obžalovaného naplnená. Krajský súd si je pritom vedomý subsidiárneho postavenia trestného práva ako právneho odvetvia, ktoré nastupuje ako ultima ratio (posledná a krajná možnosť) pri vzťahoch chránených inými právnymi odvetviami. Úlohou trestného práva je v tomto smere postihovať osoby, ktorých konaním (neoprávneným zásahom) je trestnou normou chránený záujem natoľko poškodený (ohrozený), že právne prostriedky iných právných odvetví na ochranu tohto záujmu nepostačujú. Z tohto pohľadu je potrebné vždy skúmať nielen následok konania (spôsobenú škodu), ale aj intenzitu, charakter a pohnútku konania dotknutej osoby. Pravidlo „ultima ratio“ možno uplatniť pri prečinoch prostredníctvom materiálneho korektívu v rozsahu § 10 ods. 2 Trestného zákona. V tomto konkrétnom prípade sa však obžalovaný dopustil natoľko závažného protiprávneho konania (vzhľadom na výšku spôsobenej škody), keď jeho protiprávne konanie je kvalifikované ako zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona a za tohto stavu, v zmysle vyššie uvedeného výkladu, nie je aplikácia zásady „ultima ratio“ na mieste.

Ďalej obžalovaný argumentoval tým, že poškodená konala nezodpovedne, postupovala v rozpore so všeobecnou prevenčnou povinnosťou podľa § 415 Občianskeho zákonníka, lebo pokiaľ by konala s obvyklou mierou opatrnosti, tak by mohla odhaliť jeho údajné klamstvá a predísť omylu. Nemôže byť preto trestnoprávne postihnutý za údajné vyvolanie tohto omylu. Pre zodpovedanie otázky akú mieru opatrnosti bola poškodená povinná vynaložiť, bude nevyhnutné posúdiť ako by sa v danej situácii, za daných okolností zachoval priemerne starostlivý človek. Toto posúdenie bude nevyhnutné pre posúdenie príčinnej súvislosti medzi jeho údajným konaním a omylom poškodenej. V prípade, že poškodená nekonala s náležitou opatrnosťou, ktorou by sa mohla vyhnúť omylu, nebude možné vyvodiť trestnú zodpovednosť z údajného konania voči nemu. V zmysle všeobecnej prevenčnej povinnosti podľa §

415 Občianskeho zákonníka je každý povinný si počínať tak, aby nedochádzalo ku škodám. V zmysle predmetného ustanovenia každý je povinný zachovávať taký stupeň opatrnosti, ktorý možno od neho vzhľadom na konkrétnu časovú a miestnu situáciu rozumne požadovať a ktorý je, objektívne povedané, spôsobilý zabrániť alebo aspoň čo najviac znížiť riziko vzniku škôd na majetku. Pri vykonávaní majetkových dispozícií sa od fyzickej osoby vyžaduje určitá nevyhnutná miera opatrnosti z jej strany, ktorá zodpovedá miere nebezpečenstva, ktoré možno v konkrétnom prípade očakávať alebo predvídať. Ak sa tak zo strany osoby vykonávajúcej majetkovú dispozíciu nestane, a to aj napriek tomu, že bežnými (ľahko dostupnými) prostriedkami mohla omyl zistiť (eliminovať), mala by si takáto osoba niesť zodpovednosť za spôsobený následok primárne sama a mala by sa domáhať ochrany svojich práv civilného práva a nie trestného. Ak sa poškodený sám, svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa mohol ľahko vyvarovať, ocitol v situácii, keď v rámci súkromnoprávneho vzťahu pristúpil k neistému obchodu a vynaložil finančné prostriedky, potom sa s dôsledkami tejto neistoty musí vysporiadať taktiež sám, a to za použitia súkromnoprávných inštrumentov.“ (Najvyšší súd ČR rozhodnutie z 25. mája 2010 sp. zn. 7Tdo 486/2010).

Vôbec nie je nezvyčajné ako na to poukazuje obžalovaný, že poškodená si s ním žiadnu lehotu pôžičiek nedohodla, nakoľko Občiansky zákonník takýto postup umožňuje podľa § 657 a nasl. Rovnako sa nevyžaduje ani písomná forma zmluvy, a ani aby bol presne stanovený dátum, do kedy má povinný plniť, a vzhľadom na to, že išlo v tom čase o ťubostný vzťah medzi poškodenou a obžalovaným nie je nezvyčajné, že poškodená obžalovanému dôverovala a chcela mu pomôcť, avšak obžalovaný jej dôveru zneužil, a preto v tomto smere nemožno poškodenej vytknúť ani to, že by zanedbala povinnú mieru opatrnosti, nakoľko údaje poskytnuté obžalovaným (že s manželkou nežije, že chce začať podnikáť, prípadnú bonitu obžalovaného) si poškodená nemala ako overiť. Musela sa tak spoliehať na pravdivosť údajov uvádzaných obžalovaným. Inak povedané, podľa názoru krajského súdu poškodená dodržala v posudzovanom prípade takú mieru opatrnosti, akú bolo možné od nej spravodlivo požadovať.

K výroku o treste

Pokiaľ ide o konanie, ktoré výroku o treste predchádzalo, okresný súd pochybil, keďže ohľadom výroku o treste nevykonal dostatočné dokazovanie. V čase rozhodovania okresného súdu mu muselo byť zrejmé, že prichádza do úvahy uloženie súhrnného trestu. Keďže doplnenie dokazovania krajským súdom ohľadom výroku o treste nebolo spojené s neprimeranými ťažkosťami, tak krajský súd pochybenie okresného súdu sám napravil tým, že oboznámil podstatnú časť pripojeného spisu Okresného súdu Galanta pod sp. zn. 2T/70/2020 a aktualizovaný odpis registra trestov.

Podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona, ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona, spolu s uložením súhrnného trestu súd zruší výrok o treste uloženom páchatel'ovi skorším rozsudkom, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom. V rámci súhrnného trestu súd uloží trest straty čestných titulov a vyznamenaní, trest straty vojenskej a inej hodnosti, trest prepadnutia majetku, peňažný trest, trest prepadnutia veci, trest zákazu činnosti alebo trest zákazu účasti na verejných podujatiach, ak bol taký trest uložený už skorším rozsudkom a ak tomu nebráni ustanovenie § 34 ods. 7.

Ak súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich. V stručnosti treba uviesť, že princíp ukladania úhrnného trestu podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona spočíva v tom, že páchatel'ovi dvoch alebo viacerých trestných činov je ukladaný trest v rámci trestnej sadzby činu najprísnejšie trestného, pričom sa musí v tomto výroku odraziť aj skutočnosť, že nejde iba o trest za tento trestný čin, ale i za ďalšie, zbiehajúce sa trestné činy. To sa premietne v priznaní pŕit'azujúcej okolnosti podľa

§ 37 písm. h) Trestného zákona, teda že páchatel' spáchal viac trestných činov, čo ale neplatí, ak sa trest ukladá aj s použitím tzv. asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona.

Podľa rovnakých zásad sa postupuje aj pri ukladaní súhrnného trestu, ktorý súd ukladá vtedy, ak odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin. Súd teda páchatel'a odsudzuje a ukladá mu súhrnný trest za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, pričom prejednávany trestný čin musí byť vo viacčinnom súbehu so skorším trestným činom, za ktorý už bol odsúdený. Ak Trestný zákon stanovuje v ustanovení § 42 ods. 1 povinnosť spravovať sa pri ukladaní súhrnného trestu zásadami platnými pre ukladanie úhrnného trestu, jeho

účelom je snaha zabezpečiť, aby bol páchatel' potrestaný rovnakým spôsobom, ako keby sa o všetkých jeho trestných činoch rozhodovalo v jedinom spoločnom konaní. Súhrnný trest teda nastupuje namiesto úhrnného trestu, ktorý by bol inak páchatel'ovi uložený, ak by sa o všetkých zbíhajúcich trestných činoch rozhodovalo v spoločnom konaní. Súhrnný trest je pre páchatel'a priaznivejší ako trest samostatný, pretože je v ňom zohľadnená skutočnosť, že páchatel' sa dopustil ďalšieho trestného činu, pričom nebol varovaný odsudzujúcim rozsudkom týkajúcim sa skoršieho trestného činu. Možno teda zosumarizovať, že súhrnný trest sa uloží iba v prípade viacčinného (reálneho) súbehu trestných činov, a to len vtedy, ak bol páchatel' za časť zbíhajúcej sa trestnej činnosti už odsúdený za predpokladu, že na takéto odsúdenie je možné prihliadnuť.

Základným predpokladom uloženia súhrnného trestu je, aby medzi trestným činom, ktorý je predmetom prebiehajúceho konania a trestným činom, vo vzťahu ku ktorému má byť uložený súhrnný trest existoval viacčinný súbeh. Viacčinný súbeh trestných činov je z časového hľadiska vtedy, ak v období medzi prvým z nich a posledným z nich nedošlo k vyhláseniu odsudzujúceho rozsudku za nejaký trestný čin toho istého páchatel'a, a to takého rozsudku, ktorý bol ako prvý odsudzujúci rozsudok v trestnom stíhaní pre tento trestný čin vyhlásený a ktorý potom svojho času aj nadobudol právoplatnosť a možno naň dosiaľ prihliadať. Z uvedeného vyplýva, že okamih vyhlásenia odsudzujúceho rozsudku spôsobuje, že vo vzájomnom pomere viacčinného súbehu nemôže byť trestný čin spáchaný pred týmto okamihom a trestný čin spáchaný po tomto okamihu. Súhrnný trest sa uloží iba v prípade viacčinného súbehu, a to len vtedy, ak páchatel' bol za časť zbíhajúcej sa trestnej činnosti odsúdený a ak možno na takéto odsúdenie prihliadať. Súd teda páchatel'a odsudzuje a ukladá mu súhrnný trest za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, pričom prejednávany trestný čin musí byť vo viacčinnom súbehu so skorším trestným činom (za, ktorý už bol odsúdený).

Z obsahu spisového materiálu Okresného súdu Galanta pod sp. zn. 2T/70/2020 krajský súd zistil, že obžaloba v tejto veci napadla na okresný súd 18.08.2020 pre skutok právne kvalifikovaný ako dvojnásobný prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona, že Okresný súd Galanta dňa 17.03.2022 pod č. k. 2T/70/2020-170 vydal trestný rozkaz, ktorý bol doručený obžalovanému do vlastných rúk 31.03.2022, voči ktorému podal obžalovaný prostredníctvom obhajcu odpor, pričom obhajoba vzala odpor späť, čím trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť 25.11.2022.

Na základe takto vykonaného dokazovania krajský súd ustálil, že aktuálne súdený skutok spáchaný obžalovaným v období od januára 2017 do júna 2017 je vo viacčinnom súbehu so skutkami spáchanými obžalovaným 31.05.2019 (trestné stíhanie bolo vedené na Okresnom súde Galanta sp. zn. 2T/70/2020), keďže medzi týmito skutkami nebol vyhlásený žiaden odsudzujúci rozsudok za iný trestný čin obžalovaného, ktorý by bol prvý v poradí. Za všetky tieto skutky je preto potrebné obžalovanému uložiť jeden súhrnný trest podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona za súčasného zrušenia výroku o treste odňatia slobody, ktorý bol obžalovanému uložený trestným rozkazom Okresného súdu Galanta zo dňa 17.03.2022, sp. zn. 2T/70/2020, právoplatným dňa 25.11.2022, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

Pokiaľ ide o ukládanie súhrnného trestu, krajský súd ho ukladal podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich (zo zbíhajúcich sa) najprísnejšie trestný. Tým je zločin podvodu podľa § 221 ods. 3 Trestného zákona s trestnou sadzbou trestu odňatia slobody vo výmere od 3 rokov do 10 rokov.

Krajský súd pri ukladaní trestu obligatórne preskúmal pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností u obžalovaného, pričom u neho nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť ani priťažujúcu okolnosť, teda nebolo potrebné zvyšovať ani znižovať zákonom stanovenú trestnú sadzbu. Súčasne však bolo pri ukladaní súhrnného trestu obžalovanému potrebné aplikovať aj § 41 ods. 2 Trestného zákona (tzv. asperačná zásada), keďže obžalovaný spáchal viacerými skutkami viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom. Ukládanie trestu s použitím tejto zásady súčasne vylúčilo aplikáciu priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, že obžalovaný spáchal viac trestných činov. Tento postup je v konečnom dôsledku obžalovanému na prospech, keďže u neho tým pádom neprevládajú priťažujúce okolnosti v zmysle ust. § 38 ods. 4 Trestného zákona.

Vychádzajúc z predchádzajúceho bodu krajský súd trestnú sadzbu uvedenú v § 221 ods. 3 Trestného zákona v rozpätí od 3 rokov do 10 rokov modifikoval postupom podľa § 38 ods. 2 a § 41 ods. 2 Trestného zákona zvýšením hornej hranice o jednu tretinu na 13 rokov a 4 mesiace. Pokiaľ ide o samotný druh trestu, krajský súd ukladal obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody, keďže obžalovaný sa prejednávaneho skutku dopustil počas plynutia skúšobnej doby s probačným dohľadom, ktorá mu bola uložená rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 03.05.2016, sp. zn. 3T/33/2016, právoplatným dňa 06.05.2016, pričom táto mu uplynula až 18.06.2018,

teda neexistovala možnosť uložiť mu podmienený odklad výkonu trestu. Vzhľadom na výmeru trestu neboli splnené ani ďalšie zákonné podmienky pre podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody, či už podľa § 49 Trestného zákona alebo § 51 ods. 1 Trestného zákona.

Alternatívny druh trestu neprichádzal do úvahy aj vzhľadom na trestnú minulosť (doposiaľ 10 krát súdne trestaný) u ktorého nejde o ojedinelý exces v jeho správaní, práve naopak ide o osobu, ktorá sa opakovane dopúšťala majetkovej trestnej činnosti, teda o recidivujúceho páchatel'a, pričom doposiaľ vykonané tresty nespĺnili u neho účel a nedošlo k prevýchove páchatel'a. Aj z toho dôvodu bolo na neho potrebné pôsobiť nepodmieneným trestom odňatia slobody.

Krajský súd obžalovanému uložil nepodmienený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a 2 mesiace, teda pri spodnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby, pričom takýto trest zodpovedá všetkým zákonným hľadiskám stanoveným pre jeho ukladanie v zmysle ust. § 34 Trestného zákona, je zároveň trestom primeraným a spravodlivým, ktorý splní svoju funkciu nielen z hľadiska individuálnej, ale aj generálnej prevencie a zároveň morálne odsúdi konanie obžalovaného. Krajský súd nemohol obžalovanému ukladať vyšší trest z dôvodu absencie odvolania prokurátora a to napriek tomu, že obžalovanému ukladal trest súhrnný.

Na výkon uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody obžalovaného krajský súd zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, keďže pred spáchaním predmetných trestných činov nebol vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin.

K výroku o náhrade škody

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku, ak súd odsudzuje obžalovaného pre trestný čin, ktorým spôsobil inému škodu uvedenú v § 46 ods. 1, uloží mu spravidla v rozsudku, aby ju poškodenému nahradil, ak bol nárok riadne a včas uplatnený. Súd uloží obžalovanému vždy povinnosť nahradiť neuhradenú škodu alebo jej neuhradenú časť, ak jej výška je súčasťou popisu skutku uvedeného vo výroku rozsudku, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného, alebo ak ide o náhradu morálnej škody spôsobenej úmyselným násilným trestným činom podľa osobitného zákona, ak škoda nebola dosiaľ uhradená.

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku, na civilný proces alebo na konanie pred iným príslušným orgánom odkáže súd poškodeného tiež so zvyškom jeho nároku, ak mu nárok z akéhokoľvek dôvodu prizná len sčasti.

Keďže okresný súd v napadnutom rozsudku v popise skutku ustálil výšku spôsobenej škody, bol povinný uložiť obžalovanému podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku, aby túto škodu poškodenej nahradil, keďže si ju riadne a včas uplatnila. K ustáleniu spôsobenej výšky škody v sume 47 600,- € sa krajský súd vyjadril podrobne vyššie v texte, a preto v tejto časti na túto argumentáciu odkazuje. Keďže si ale poškodená uplatnila škodu vo výške 66 900,-€, pričom na zvyšnú časť škody bolo potrebné ďalšie dokazovanie, ktoré presahovalo rámec trestného konania správne okresný súd odkázal poškodenú podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces.

Na záver krajský súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 08.10.2014, sp. zn. 1To/2/2014, podľa ktorého: „Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakovane vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.“

Tento rozsudok bol prijatý jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.